

PREZYDENT MIASTA SIEDLCE

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarno - weterynaryjnego na obszarze miasta Siedlce i powiatu siedleckiego w 2021 roku.

Sporządzone przez:
Powiatowy Inspektorat Weterynarii
w Siedlcach

Materiały przedkłada:
Wydział Bezpieczeństwa i Spraw Społecznych
Urzędu Miasta Siedlce

NACZELNIK
WYDZIAŁU BEZPIECZEŃSTWA
I SPRAW SPOŁECZNYCH

Leszek Borkowski

Zatwierdził:

PREZYDENT MIASTA

Andrzej Sitnik

Siedlce, sierpień 2022 rok

**POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII
w Siedlcach**

08-110 Siedlce ul. Kazimierzowska 29 tel/fax 025/6326027, 025/6331598
e-mail: piwsiedlce@piwet.net

Urząd Miasta Siedlce
Skwer Niepodległości 2

07769986

Data wpływu: 2022-08-04

Nr: 43558.2022.DG

Przyjęł: Karolina Kerczak
Biuro Obsługi Interesanta
Załączników: 0

**Informacje o stanie bezpieczeństwa sanitarno-
weterynaryjnego na obszarze miasta Siedlce i
powiatu siedleckiego
2021**

Informację przygotował:
Powiatowy Inspektorat Weterynarii
w Siedlcach

Siedlce, dnia 3 sierpnia 2022r.

Inspekcja Weterynaryjna, zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2021r. poz. 306 t.j.) realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego. Inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych,
 - 1a) badania kontrolne zakażeń zwierząt,
 - 2) monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i środkach żywienia zwierząt,
 - 3) badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - 4) przeprowadzanie:
 - a) weterynaryjnej kontroli granicznej,
 - b) kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu,
 - c) kontroli na miejscu w zakresie przestrzegania wymogów wskazanych w załączniku III lit. A ust. 6-8a rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.), jako specjalny organ kontroli, o którym mowa w art. 42 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia

dla rolników (Dz. Urz. UE L 141 z 30.04.2004, str. 18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 243, z późn. zm.),

5) sprawowanie nadzoru nad:

- a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,
 - b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego,
 - d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego i jaj wylęgowych drobiu,
 - e) obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych,
 - f) wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,
 - g) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,
 - h) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
 - i) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,
 - j) utrzymywaniem, hodowlą, prowadzeniem ewidencji zwierząt doświadczalnych w jednostkach doświadczalnych, hodowlanych i u dostawców;
- 6) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz środkach żywienia zwierząt,

- 7) prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej,
- 8) przyjmowanie informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych oraz paszach od organów Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w zakresie kompetencji tych inspekcji, oraz od organów Inspekcji Handlowej o niebezpiecznych produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego oraz ocena ryzyka i stopnia zagrożenia spowodowanego niebezpiecznym produktem żywnościowym lub paszą, a następnie przekazywanie tych informacji do kierującego siecią systemu RASFF, o którym mowa w art. 85 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225).

Inspekcja Weterynaryjna dba o bezpieczeństwo obywateli poprzez nadzór nad zdrowiem zwierząt, produktami pochodzenia zwierzęcego, paszami. Nadzór sparowany jest między innymi poprzez prowadzenie monitoringu chorób zakaźnych zwierząt oraz monitoring substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, leków, skażeń promieniotwórczych oraz pasz.

Monitoring chorób zakaźnych zwierząt jest jednym z zasadniczych elementów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Sposób i zakres przeprowadzania badań monitoringowych reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz.U. z 2019 poz. 2161 t.j. z późniejszymi zmianami).

W myśl ww. rozporządzenia organy Inspekcji Weterynaryjnej prowadzą badania w celu kontroli występowania następujących jednostek chorobowych:

- 1) pryszczycza (Foot and mouth disease - FMD),
- 2) choroba pęcherzykowa świń (Swine vesicular disease - SVD),
- 3) klasyczny pomór świń (Classical swine fever - CSF, Hog cholera),

- 4) przenośne gąbczaste encefalopatie przeżuwaczy (Transmissible spongiform encephalopathies of ruminants – TSE),
- 5) gruźlica bydła (Bovine tuberculosis),
- 6) bruceloza bydła (B. abortus),
- 7) bruceloza kóz i owiec (B. melitensis, B. ovis),
- 8) enzootyczna białaczka bydła (Enzootic bovine leucosis - EBL),
- 9) wścieklizna (Rabies) lisów wolno żyjących,
- 10) grypa ptaków (avian influenza),
- 11) choroba niebieskiego języka (Bluetongue),
- 12) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (Infectious bovine rhinotracheitis/infectious pustular vulvovaginitis IBR/IPV),
- 13) gorączka Q (Q fever),
- 14) zakażenia SARS-Co-V-2 u norek.

Szczegółowy sposób monitorowania większości w/w jednostek chorobowych określony jest w odrębnych przepisach.

W celu kontroli występowania **pryszczycy i choroby pęcherzykowej świń** corocznie bada się, na obszarze powiatu, próbki krwi pobrane od 20 sztuk bydła i od 20 sztuk świń.

W 2021 r. pobrano 10 prób w kierunku pryszczycy od bydła w 10 gospodarstwach oraz 20 prób od świń w kierunku choroby pęcherzykowej świń 12 gospodarstwach.

W celu kontroli występowania **klasycznego pomoru świń** corocznie bada się próbki krwi pobrane od:

- 1) 59 świń znajdujących się na obszarze powiatu:
 - a) graniczącego z państwem, na terytorium którego występuje lub w ostatnich 5 latach wystąpił klasyczny pomór świń,
 - b) graniczącego z państwem o nieznanym statusie w zakresie klasycznego pomoru świń,
 - c) w którym w ostatnich 6 latach uzyskano dodatnie wyniki badań w kierunku klasycznego pomoru świń,
 - d) w którym pogłowie świń wynosi co najmniej 200 sztuk na 1 km²,
 - e) w którym są zlokalizowane międzynarodowe porty lotnicze lub morskie;

- 2) 29 świń znajdujących się na obszarze powiatu (dotyczy powiatu siedleckiego)
 - a) sąsiadującego z powiatem graniczącym z państwem, na terytorium którego występuje lub w ostatnich 5 latach wystąpił klasyczny pomór świń,
 - b) sąsiadującego z powiatem graniczącym z państwem o nieznanym statusie w zakresie klasycznego pomoru świń,
 - c) sąsiadującego z powiatem, na obszarze którego są zlokalizowane międzynarodowe porty lotnicze lub morski- jeżeli powiat nie spełnia warunków, o których mowa w pkt 1;
- 3) 15 świń znajdujących się na obszarze powiatu innego niż określony w pkt. 1 i 2 (dotyczy miasta Siedlce)

W celu kontroli występowania **klasycznego pomoru świń u dzików** corocznie bada się próbki krwi pobrane od:

- 1) 10 % dzików odstrzelonych na obszarze powiatu:
 - a) w którym w ostatnich 5 latach uzyskano, przy zastosowaniu metody serologicznej, dodatnie wyniki badań w kierunku klasycznego pomoru świń w populacji dzików,
 - b) w którym w ostatnich 6 latach uzyskano, przy zastosowaniu metody serologicznej, dodatnie wyniki badań w kierunku klasycznego pomoru świń w pogłowie świń,
 - c) w którym liczba dzików wynosi co najmniej 2 osobniki na 1 km²,
 - d) w którym pogłowie świń wynosi co najmniej 200 osobników na 1 km²,
 - e) graniczącego z państwem, na terytorium którego występuje lub w ostatnich 5 latach wystąpił klasyczny pomór świń, albo z państwem o nieznanym statusie w zakresie pomoru świń;
- 2) 5 % dzików odstrzelonych na obszarze powiatu, w którym populacja dzików nie przekracza 2 sztuk na 1 km².

W celu kontroli występowania klasycznego pomoru świń u dzików padłych w obwodzie łowieckim bada się próbkę pobraną z migdałków lub węzłów chłonnych, lub śledziona każdego padłego dzika.

W 2021 r. w ww. kierunku pobrano 44 próby od świń w 31 gospodarstwach, 30 prób od dzików padłych oraz 54 próby od dzików odstrzelonych.

W celu kontroli występowania **afrykańskiego pomoru świń** bada się:

- od świń żywych – próbkę krwi
- świń padłych – próbki pobrane z migdałków, węzłów chłonnych, śledziony, płuc, nerek, szpik kostny
- dzików odstrzelonych – próbki pobrane z migdałków, węzłów chłonnych, śledziony, płuc, nerek lub krew;
- dziki padłych – śledziona, nerka, płuca, ww. chłonne, szpik kostny.

W 2021 r. w ww. kierunku pobrano:

- 69016 próbek krwi od świń żywych;
- 517 próbki od świń padłych;
- 634 próbek od dzików odstrzelonych;
- 22 próbki od dzików padłych.

W 2021 r. nie stwierdzono ognisk afrykańskiego pomoru świń u świń na terenie powiatu, stwierdzono 1 ognisko u dzika odstrzelonego.

W 2021 r. przeprowadzono 704 kontroli gospodarstw utrzymujących świnie, wydano 409 pozwoleń na przemieszczenie świń między gospodarstwami, 1977 pozwoleń na przemieszczenie świń do ubojni.

Kontrolę występowania **gąbczastej encefalopatii bydła** przeprowadza się zgodnie z przepisami załącznika III rozdziału A części I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. UE L 147 z 31.05.2001 r., str. 1).

W 2021 r. przebadano 814 sztuk bydła, w tym 782 prób pobranych od padłych sztuk bydła i 32 prób pobranych poubojowo od bydła.

W celu kontroli występowania **gruźlicy u bydła** corocznie tuberkulinizacją śródskórną obejmuje się 1/5 stad bydła na obszarze powiatu tak, aby w okresie 5 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego powiatu. Badaniu, o którym mowa powyżej, poddaje się bydło powyżej 6 tygodnia życia.

W roku 2021 przebadano 12244 sztuk bydła w 502 gospodarstwie, wszystkie badania dały wynik ujemny.

W celu kontroli występowania **brucelozy bydła** corocznie bada się próbki krwi pobrane od 1/5 stad bydła znajdującego się na obszarze powiatu, tak aby w okresie 5 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego powiatu. Badaniu, o którym mowa powyżej, poddaje się bydło płci żeńskiej oraz buhaje przeznaczone do rozrodu, powyżej 2 roku życia. W celu kontroli występowania brucelozy bydła u krów mlecznych dopuszcza się badanie pulowanych prób mleka od krów pochodzących z jednego gospodarstwa.

W roku 2021 przebadano 5197 sztuk bydła w 377 gospodarstwach, wszystkie badania dały wynik ujemny.

W celu kontroli występowania **brucelozy kóz i owiec** corocznie bada się próbki krwi pobrane od:

- 1) kozłów i tryków powyżej 6 miesiąca życia;
- 2) 25 % kóz i owiec w wieku rozrodczym.

W przypadku stada, w którym jest mniej niż 50 sztuk kóz i owiec w wieku rozrodczym, bada się próbki krwi pobrane od wszystkich kóz i owiec w wieku rozrodczym.

W regionie uznanym za urzędowo wolny od brucelozy kóz i owiec bada się próbki krwi pobrane od:

- 1) co najmniej 10 % kóz i owiec w wieku powyżej 6 miesiąca życia, w pierwszym roku po uznaniu regionu za urzędowo wolny od brucelozy kóz i owiec;
- 2) co najmniej 5 % kóz i owiec w wieku powyżej 6 miesiąca życia, corocznie, licząc od drugiego roku po uznaniu regionu za urzędowo wolny od brucelozy kóz i owiec.

W roku 2021 przebadano 47 sztuk owiec i kóz w 4 gospodarstwach, wszystkie badania dały wynik ujemny.

W celu kontroli występowania **enzootycznej białaczki bydła** corocznie bada się:

- 1) 1/5 stad bydła w powiecie, na obszarze którego co najmniej w 99,8 % stad nie stwierdzono przypadków enzootycznej białaczki bydła w okresie ostatnich 2 lat; (dotyczy powiatu siedleckiego),
- 2) wszystkie stada w powiecie nie spełniającym kryterium określonego w pkt 1.

Badaniu, o którym mowa powyżej, poddaje się bydło powyżej drugiego roku życia. W celu kontroli występowania enzootycznej białaczki bydła wykonuje się badanie serologiczne krwi oraz dopuszcza się badanie pulowanych prób mleka pochodzących z jednego gospodarstwa.

W 2021 r. przebadano 5197 sztuk bydła w 377 gospodarstwach, wszystkie badania dały wynik ujemny.

W 2021 r. przeprowadzono 287 kontrole gospodarstw utrzymujących bydło, 4 kontrole w gospodarstwie utrzymującym kozy lub owce.

W celu kontroli występowania **wścieklizny u lisów wolnożyjących** do badań pobiera się tkankę mózgową, surowicę i żuchwę od 4 lisów odstrzelonych na każdym 100 km² obszaru, na którym lisy zostały objęte szczepieniem ochronnym przeciw wściekliźnie.

W 2021 r. na terenie powiatu siedleckiego zaplanowano przebadanie 61 sztuki odstrzelonych lisów. W 2021 r. w ww. kierunku pobrano 61 próby.

W 2021 r. również pobrano w kierunku wścieklizny próby od 7 padłych zwierząt (kot- 1, lis - 2, nietoperz -2, kuna - 1, tchórz - 1), wszystkie badania dały wynik ujemny.

Kontrolę występowania **trzęsawki owiec i kóz** przeprowadza się zgodnie z przepisami załącznika III części A rozdziału II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. UE L 147 z 31.05.2001 r., str. 1).

W 2021 r. pobrano 300 próby od padłych sztuk owiec i 74 prób od padłych sztuk kóz.

W 2021 r. obowiązywały programy zwalczania niektórych serotypów **Salmonelli w stadach kur hodowlanych, stadach kur niosek, stadach brojlerów i indyków.**

W 2021 r. pobrano próby w kierunku salmonelli w:

- stadach kur hodowlanych – 76 prób,
- w stadach kur niosek - 14 prób,
- w stadach brojlerów – 55 prób,
- w stadach indyków – 2 próby.

W 2021 r. stwierdzono 2 ogniska salmonellozy w stadach kur hodowlanych, 1 ognisko salmonellozy w stadzie brojlerów kurzych. Wszystkie ptaki ww. stadach zostały poddane ubojowi.

W 2021 r. w ramach monitoringu pobrano w kierunku **grypy ptaków** 20 prób w 2 stadach indyków rzeźnych, 30 prób w 3 stadach kur hodowlanych, 20 prób w 1 stadach kaczek rzeźnych, 20 prób w 1 stadzie kaczek hodowlanych. Wszystkie wyniki ujemne. Pobrano też 5 prób od padłych ptaków dzikich – 2 wyniki dodatnie.

W 2021 r. pobrano również próby w kierunku **grypy ptaków w związku z podejrzeniem ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków** w gospodarstwach utrzymujących brojlery indycze i kurze. W związku z wynikami dodatnimi w kierunku grypy ptaków wyznaczono 8 ognisk w gospodarstwach utrzymujących brojlera indyczego oraz 2 ogniska w gospodarstwach utrzymujących brojlera kurzego. Wszystkie ptaki w ogniskach choroby zostały zabite i przekazane do utylizacji: brojler indyczy – 588435 sztuk, brojler kurzy – 548498 sztuk.

W 2021 r. przeprowadzono 668 kontroli gospodarstw utrzymujących drób, wydano 590 decyzji na przemieszczenie drobiu do ubojni.

W 2021 r. w ramach monitoringu **choroby Aujeszkiego** Powiatowy Lekarz Weterynarii w Siedlcach pobrał próbki od 5995 sztuk świń w 429 gospodarstwach. Wszystkie wyniki ujemne.

Na terenie powiatu siedleckiego w 2021 r. pobrano 28 próbek krwi od bydła w 7 gospodarstwach w **kierunku choroby niebieskiego języka u bydła i u owiec** -wszystkie badania dały wynik ujemny oraz do badań w kierunku **gorączki Q** - 14 prób krwi od owiec w 2 gospodarstwie, do badań w kierunku **zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła** - 14 próbek krwi od bydła w 4 gospodarstwach.

W 2021 r. wprowadzono monitoring zakażenia SARS-Co-V-2 u norek, na terenie powiatu sieleckiego. W 2021 r. pobrano 116 prób w kierunku SARS-Co-V-2 w jednym gospodarstwie utrzymującym norki – wynik ujemny.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Siedlcach w celu zapewnienia właściwego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, prowadzi badania „monitoringowe” zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa Rozwoju Wsi z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1246 z późniejszymi zmianami).

Ww. rozporządzenie określa w swej treści :

- 1) wykaz substancji niedozwolonych objętych monitorowaniem;
- 2) zakres badań przeprowadzanych w ramach monitorowania, zwanych dalej "badaniami", rodzaj, wielkość i sposób pobierania próbek;
- 3) sposób postępowania w przypadku stwierdzenia obecności substancji niedozwolonych lub przekroczenia dopuszczalnego poziomu pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w znajdujących się w rolniczym handlu detalicznym produktach pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego oraz w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i w paszach;
- 4) sposób dokumentowania wykonywanych czynności;
- 5) sposób postępowania w zakładach lub w gospodarstwach w związku z monitorowaniem substancji niedozwolonych lub pozostałości, o których mowa w pkt 3.

Wykaz substancji niedozwolonych objętych monitorowaniem to:

1. Grupa A - substancje wykazujące działanie anaboliczne oraz substancje, których stosowanie u zwierząt jest niedozwolone:

- 1) stilbeny, pochodne stilbenów oraz ich sole i estry;
- 2) substancje tyreostatyczne;

- 3) steroidy;
- 4) laktony kwasu rezorcyłowego, w tym zeranol;
- 5) beta-agoniści;
- 6) substancje farmakologicznie czynne, które są określone w tabeli nr 2 załącznika do rozporządzenia Komisji (UE) nr 37/2010 z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie substancji farmakologicznie czynnych i ich klasyfikacji w odniesieniu do maksymalnych limitów pozostałości w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. WE L 15 z 20.01.2010, str. 1).

2. Grupa B - produkty lecznicze, w tym substancje niedozwolone, które mogą być użyte do celów weterynaryjnych, zanieczyszczenia chemiczne oraz inne zanieczyszczenia:

- 1) substancje przeciwbakteryjne, w tym sulfonamidy, chinolony;
- 2) inne produkty lecznicze:
 - a) leki przeciwwrobacze,
 - b) kokcydiostatyki,
 - c) karbaminiany i pyretroidy,
 - d) neuroleptyki,
 - e) niesterydowe leki przeciwzapalne,
 - f) inne substancje farmakologicznie czynne;
- 3) zanieczyszczenia chemiczne i inne zanieczyszczenia:
 - a) pestycydy chloroorganiczne i polichlorowane bifenyle (PCB),
 - b) pestycydy fosforoorganiczne,
 - c) pierwiastki toksyczne,
 - d) mikotoksyny,
 - e) barwniki,
 - f) inne.

Badaniom na obecność substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych poddaje się zwierzęta, ich wydaliny, płyny ustrojowe, tkanki i narządy, produkty pochodzenia zwierzęcego, znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym produkty pochodzenia zwierzęcego i żywność zawierającą jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego oraz wodę przeznaczoną do pojenia zwierząt i pasze.

Badania prowadzi się na obecność substancji, należących do:

- 1) grupy A - w celu stwierdzenia stosowania substancji niedozwolonych lub stosowania substancji dozwolonych niezgodnie z przepisami Unii Europejskiej i przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) grupy B - w celu stwierdzenia nieprzekroczenia dopuszczalnego poziomu pozostałości produktów leczniczych oraz zanieczyszczeń chemicznych i innych zanieczyszczeń.

Próbki do badań pobiera się od zwierząt w przypadku wystąpienia u nich w szczególności:

- 1) nadmiernej masy mięśniowej;
- 2) przebarwień, obrzęków i torbieli w miejscach, w których są najczęściej stosowane iniekcje;
- 3) śladów po iniekcji w tkance tłuszczowej wokół jelita prostego;
- 4) śladów po implantach;
- 5) nadmiernej tkanki tłuszczowej;
- 6) powiększenia tarczycy;
- 7) zmian w płucach o charakterze zapalnym;
- 8) przerostu mięśnia sercowego;
- 9) zmian zapalnych w układzie moczowym.

Próbki do badań pobiera się od zwierząt w gospodarstwach i w rzeźniach, biorąc pod uwagę płeć, wiek, gatunek, stan zdrowia i kondycję zwierząt oraz systemy ich żywienia, programy profilaktyczne i lecznicze.

Próbki do laboratorium:

- 1) przekazuje się niezwłocznie, nie później niż przed upływem 7 dni od dnia ich pobrania,
- 2) transportuje się przy zachowaniu określonych warunków .

Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono obecność substancji niedozwolonych, laboratorium o fakcie tym niezwłocznie powiadamia właściwych powiatowego i wojewódzkiego lekarza weterynarii.

Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu powiadomienia, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, obejmujące gospodarstwo lub/i ewentualnie zakład przetwórczy. Do czasu uzyskania wyników badań

powtórnie pobranych próbek, nie przemieszcza się bez zgody powiatowego lekarza weterynarii zwierząt zidentyfikowanych i oznakowanych zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt, od których zostały pobrane próbki, oraz produktów pochodzących od lub z tych zwierząt lub pasz oraz nie wprowadza się tych zwierząt, produktów lub pasz na rynek.

W przypadku potwierdzenia obecności substancji niedozwolonych w powtórnie pobranych próbkach, powiatowy lekarz weterynarii:

- przeprowadza dodatkową kontrolę w gospodarstwie;
- zwiększa częstotliwość badań przeprowadzanych w gospodarstwie przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej: ubój zwierząt, od których pobrano próbki do badań, oddzielnie od pozostałych zwierząt, a następnie przekazanie ich tusz i narządów wewnętrznych do zakładu przetwarzającego surowiec kategorii 1;
- ustala sposób wykorzystania lub zniszczenia środków żywienia zwierząt lub produktów pochodzących od lub z tych zwierząt.

W przypadku stwierdzenia, że nie przestrzegano okresów karencji danego produktu leczniczego, zwiększa się częstotliwość badań w gospodarstwie przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Jeżeli stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pozostałości zanieczyszczeń chemicznych i innych zanieczyszczeń, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, należących do grupy B, a w szczególności metali, pestycydów i polichlorowanych bifenyli, to:

- wyniki badań przekazuje się Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej lub Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej;
- zwiększa się częstotliwość badań w gospodarstwie przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Urzędowy lekarz weterynarii w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia w rzeźni:

- 1) podawania zwierzętom substancji niedozwolonych:
 - a) nakazuje ubój tych zwierząt oddzielnie od pozostałych zwierząt,

- b) pobiera próbki do badań oraz zatrzymuje tusze i narządy wewnętrzne do dnia uzyskania wyników tych badań,
- c) nakazuje przekazanie tusz i narządów wewnętrznych zwierząt, od których pobrano próbki, do zakładu przetwarzającego surowiec kategorii 1 w rozumieniu rozporządzenia nr 1069/2009 - w przypadku potwierdzenia obecności substancji niedozwolonych w próbkach, o których mowa w lit. b;
- 2) nieprzestrzegania u zwierząt okresu karencji danego produktu leczniczego:
- a) ustala termin uboju tych zwierząt z uwzględnieniem upływu okresu karencji właściwego dla substancji farmakologicznie czynnej zawartej w produkcie leczniczym albo
- b) nakazuje ubój tych zwierząt przed upływem okresu karencji właściwego dla substancji farmakologicznie czynnej zawartej w tym produkcie leczniczym:
- w nagłych przypadkach, powodujących zagrożenie zdrowia lub życia zwierząt lub
 - jeżeli nie jest możliwe przetrzymywanie zwierząt w rzeźni przy zachowaniu warunków określonych w przepisach o ochronie zwierząt, lub
 - jeżeli wyposażenie rzeźni uniemożliwia dokonanie uboju w późniejszym terminie.

Jednocześnie tusze i narządy wewnętrzne zwierząt poddanych ubojowi, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, zabezpiecza się do czasu uzyskania wyników badań próbek pobranych od tych zwierząt.

Badaniom pozostałości skażeń promieniotwórczych radioizotopami cezu poddaje się mięso z bydła, świń, owiec, zwierząt łownych, drobiu oraz ryby, jaja kurze i mleko krowie.

W 2021 roku pobrano 12 prób, pochodzących z gospodarstw lub zakładów. Nie stwierdzono przekroczeń.

Powiatowy Lekarz Weterynarii Siedlcach w 2021 r. do ww. badań „monitoringowych” substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, leków, skażeń promieniotwórczych pobrał 847 próby, oraz 2 próby urzędowe mleka pobrane z podejrzenia w ramach nadzoru.

W 2021 r. w powiecie siedleckim nie stwierdzono wyników niezgodnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2073/005 z dnia 15 listopada 2005r. zmienionym Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1441/2007 z dnia 5 grudnia 2007r. (Dz.U.UE.L.2007.322.12 z późn. zm) w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych zarówno Inspekcja Weterynaryjna jak i zakłady wytwarzające produkty pochodzenia zwierzęcego pobierają próby w kierunku Salmonelli, Listerii monocytogenes, bakterii tlenowych, Enterobacteriaceae, Campylobacter, Histaminy i Escherichia coli ze schłodzonych tusz drobiu, świń, bydła, przetworów mięsnych, przetworów mlecznych i przetworów rybnych. Ilość pobieranych prób jest uzależniona od wielkości produkcji i od częstotliwości występowania wyników dodatnich.

W 2021 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Siedlcach pobrał:

- 565 prób urzędowych w kierunku Salmonelli z tusz wołowych, wieprzowych, przetworów mlecznych, mięsa mielonego, krewetek, mleka w proszku, świeżego mięsa drobiowego, skórek z szyi drobiowych, surowych wyrobów mięsnych, produktów mięsnych;
- 443 prób urzędowych w kierunku Listerii monocytogenes z przetworów mięsnych, mlecznych, krewetek; produktów rybołówstwa;
- 130 prób urzędowych w kierunku liczby bakterii tlenowych z tusz wołowych, wieprzowych, mięsa mielonego, świeżego mięsa drobiowego;
- 130 prób urzędowych w kierunku Escherichia coli z wyrobów mięsnych surowych, mięsa mielonego, przetworów mlecznych;
- 165 prób urzędowych w kierunku Enterobacteriaceae z tusz wołowych, wieprzowych, mleka w proszku, mleka pasteryzowanego;
- 20 próby urzędowe w kierunku gronkowców koagulazododatnich z mleka w proszku, przetworów mlecznych;
- 27 prób urzędowych w kierunku Histaminy z produktów rybołówstwa;
- 80 prób urzędowych w kierunku Campylobacter z tusz drobiowych;
- 5 prób w kierunku enterotosyny gronkowcowej z produktów mleczarskich .

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Siedlcach realizując **Krajowy Program Urzędowej Kontroli Pasz** na terenie powiatu siedleckiego, w okresie od dnia 01.01.2021r. do 31.12.2021r. utworzył do badań laboratoryjnych próby urzędowe, pobrane z pasz gotowych oraz surowców do ich wytwarzania, zgodnie z wymienionymi poniżej kierunkami badań i ilością:

- a) 6 prób w kierunku wykrywanie obecności pałeczek z rodzaju Salmonella,
- b) 4 próby w kierunku wykrywanie obecności przetworzonego białka zwierzęcego w paszach metodą mikroskopową,
- c) 2 próby w kierunku wykrywanie obecności niedozwolonych elementów przetworzonego białka zwierzęcego w produktach z krwi oraz w kierunku obecności białka przeżuwaczy metodą real-time PCR,
- d) 1 próba w kierunku oznaczanie zawartości/obecności kokcydiostatyków w paszach - pasze docelowe,
- e) 1 próba w kierunku oznaczanie zawartości/obecności kokcydiostatyków w paszach - pasze nie docelowe,
- f) 2 próby w kierunku weryfikacja procedur za zapobiegania przenoszeniu kokcydiostasyków do pasz nie docelowych,
- g) 2 próby w kierunku oznaczanie zawartości/obecności kokcydiostatyków jonoforowych oraz nikarbazy, robenidyny, diclazurilu i innych substancji kokcydiostatycznych w premiksach docelowych,
- h) 1 próba w kierunku wykrywanie substancji przeciwbakteryjnych (antybiotyki, sulfonamidy, chinolony) dodawanych w paszach,
- i) 1 próba w kierunku badanie zawartości podstawowych składników pokarmowych (białko ogólne, tłuszcz surowy, włókno surowe, sucha masa, popiół) w materiałach i mieszankach paszowych,
- j) 1 próba w kierunku badanie homogeniczności mieszanek paszowych,
- k) 47 prób wody w kierunku wykrywanie substancji przeciwbakteryjnych z instalacji pojenia zwierząt w tym:
 - 2 próby z wody w stadach trzody chlewnej,
 - 4 próby z wody w stadach kur reprodukcyjnych ,
 - 1 próba z wody w stadach kur niosek towarowych,

- 38 prób z wody w stadach brojlerów kurzych,
- 2 próby z wody w stadach indyków rzeźnych.

W ramach postępowań związanych z dodatnimi wynikami badań prób podeszwowych na Salmonellę pobranych w kurnikach - w kierunku stwierdzenia obecności pałeczek z rodzaju Salmonella zbadano następujące próby:

- a) 2 próby pasz pełnoporcjowych dla drobiu rzeźnego,
- b) 2 próby wody używanej do pojenia drobiu rzeźnego.

**Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Siedlcach**

lek. wet. Ewa Kunaszyk

